

Bemærkninger til lovforslaget.

A. Almindelige bemærkninger.

I lov nr. 291 af 7. juni 1972 om erhvervsfaglige forsøgsuddannelser (neden for betegnet forsøgsloven) blev det i § 12, stk. 1, bestemt, at der af staten skulle ydes elever i de erhvervsfaglige forsøgsuddannelser en særlig godtgørelse under skoleundervisningen. Godtgørelsens størrelse skulle fastsættes for hvert hovederhvervsområde for sig under hensyn til den løn, som lærlinge inden for det pågældende område på tilsvarende uddannelsesstrin opnåede.

Forsøgsloven skulle revideres i folketingsåret 1975-76, men revisionsfristen blev udskudt til 1976-77. I forbindelse med behandlingen i folketinget af forslaget om revisionsfristens udskydelse vedtoges det at ophæve godtgørelsesbestemmelsen i § 12, stk. 1, med virkning for elever, der påbegyndte deres uddannelse den 1. august 1976 eller senere.

Under forberedelserne af forslag til lov om erhvervsfaglige grunduddannelser, der skal erstatte forsøgsloven, har undervisningsministeriet med arbejdsmarkedets hovedorganisationer bl. a. drøftet problemerne omkring elevernes økonomiske forhold.

Resultatet af disse drøftelser er blevet, at Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark i en fælles skrivelse af 21. januar 1977 til undervisningsministeren har foreslået, at der i loven om erhvervsfaglige grunduddannelser sikres eleverne en ved sædvanlig overenskomst fastsat løn under praktikophold samt under skoleophold i 2. del af uddannelsen, såfremt der er indgået en skriftlig uddannelsesaftale, der både omfatter praktik- og skoleophold.

For at fremskaffe det fornødne antal praktikpladser er det i skrivelsen samtidig foreslået, at den enkelte arbejdsgiver skal have sine udgifter til løn under skoleophold refunderet helt eller delvis. De fornødne midler hertil tænkes tilvejebragt ved en kollektiv refusionsordning, baseret på en opkrævning hos samtlige arbejdsgivere, der er omfattet af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, bortset fra de offentligt registrerede.

I overensstemmelse med dette forslag fra hovedorganisationerne har undervisningsministeren i § 10 i forslag til lov om erhvervsfaglige grunduddannelser fastsat, at den aftale om 2. dels uddannelse, der efter basisuddannelsen indgås mellem eleven og praktikvirksomheden, skal være skriftlig og an-

give den løn, som praktikvirksomheden skal betale eleven under praktikopholdene samt under de skoleophold i 2. del, der ligger inden for aftalens rammer.

Der er ikke i forslaget til lov om erhvervsfaglige grunduddannelser fastsat noget om den særlige refusionsordning, men det er i bemærkningerne anført, at der i et særligt lovforslag vil blive fastsat nærmere bestemmelser om opkrævning af bidrag hos arbejdsgiverne samt om etablering af en selvejende institution til varetagelse af refusionsordningen.

Til gennemførelse af den anførte refusionsordning foreslår undervisningsministeriet i nærværende lovforslag oprettet en selvejende institution, betegnet »Arbejdsgivernes Elevrefusion«. Denne institution skal have ansvaret for opkrævning af bidrag samt udbetaling af refusionsbeløb.

Opkrævningen af bidrag foreslås gennemført gennem Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), idet der her allerede findes en organisation med register over arbejdsgivere, en indarbejdet betalingspraksis m. v. Bidragene skal sættes i forhold til det af den enkelte arbejdsgiver indbetalte ATP-bidrag. Opkrævningen tænkes gennemført med et afrundet beløb pr. heltidsansat.

Man har fundet det hensigtsmæssigt at lade indbetalings- og refusionsordningen omfatte samtlige arbejdsgivere bortset fra offentlige myndigheder (stat, amtskommuner og kommuner) samt private institutioner, hvis udgifter overvejende dækkes af offentlige midler. Kun de arbejdsgivere, der skal indbetale bidrag, er berettigede til refusion.

De indbealte arbejdsgiverbidrag videregives hvert kvartal af ATP til den selvejende institution Arbejdsgivernes Elevrefusion, der herefter sørger for udbetaling af refusionsbeløb.

Undervisningsministeren fastsætter en gang årligt efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion, hvor meget der skal indbetales til ATP for det kommende år, idet der tages hensyn til de anslåede refusionsbeløb og til de skønnede administrationsudgifter. Det er ikke tænkt, at der skal opsamles midler af større omfang, men en vis reserve må der regnes med. Formentlig bør dog højst henstå 10-15 pct. af de anslåede årlige refusionsbeløb.

Berettiget til refusion er såvel praktikvirksomheder, der har ansat efg-elever, som læremestre, der har ansat lærlinge. Den enkelte arbejdsgiver, der